

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA 290
Din data de 10.05.2017

Dosar nr.: 378/2016

Petiția nr.: 3362/30.05.2016

Petent:

Reclamat: S.C. ... SRL

Obiect: articole publicate în mass-media și pe site-ul publicației , prin intermediul cărora petentul consideră că a fost desfășurată o amplă campanie denigratoare împotriva acestuia

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele și domiciliul petenților

I.1.1.

I.2. Numele și reședința reclamatelor

I.2.1. **S.C. ... S.R.L. (Ziarul „Szekely Hirmondo”)**,

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petentul consideră că publicarea articolelor în mass-media și pe site-ul publicației reclamate a adus atingere demnității personale. Consideră că scopul reclamatului a fost acela de a-l denigra, ca persoană publică, prin aceasta fiind restrânse drepturile politice (dreptul de a fi ales).

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

3.2. Prin adresele înregistrate sub nr. 3362/11.07.2016 și nr. 4230/11.07.2016 au fost citate părțile din dosar pentru termenul stabilit la data de 28.07.2016. La termen, părțile nu au fost prezente.

3.3. Prin adresele înregistrate sub nr. 5456/15.09.2016 au fost recitate părțile din dosar, pentru termenul stabilit la data de 26.09.2016. La termen, petentul a fost prezent.

3.4. Procedura de citare legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentului

4.1.1. Prin intermediul memoriului înregistrat sub nr. 3362/20.05.2016, petentul arată următoarele:

- începând cu anul 2012 și până în prezent, reclamata desfășoară o amplă campanie denigratoare împotriva acestuia, prin publicarea de articole, respectiv comentarii anonime atât în varianta tipărită a ziarului „Szekely Hirmondo”, cât și pe pagina de internet a publicației;

- numele petentului apare aproape zilnic în cuprinsul ziarului și pe site-ul publicației, în majoritatea cazurilor în context negativ, însoțit de afirmații ofensatoare, care au caracter xenofob și denigrator;

- în publicație și pe pagina de internet apar comentarii anonime care îl discriminează din cauza ascendenților, a numelui și a originii germane, a limbii pe care o vorbește, averii, etc.

- exemplifică o parte din comentariile anonime publicate de redacție:

„..... Un nume cu o adevărată rezonanță maghiară” ; „Partidul Popular Maghiar din Ardeal și-a ales neinspirat candidatul reprezentant. Căci care secui își va acorda votul pentru un maghiar cu numele de ...? Nu vreau să-j jignesc pe Johann fiindcă el face ceea ce i se poruncește”; „Predecesorii lui ...au fost cămătari, și au adunat toată averea din înșelătorie, furt, din confiscarea averii altora. Și acum el se declară de viță nobilă”; „....., cel pe jumătate secui. Un animal de râsul lumii (...) S-a întors acasă pentru avere păduchele (...) Cu încetul e în proces și cu mama sa, chiar și pentru un nasture. Sper din tot sufletul ca în Târgu să fie destulă înțelepciune ca acest blestem al lui Dumnezeu să nu fie votat”

- cu altă ocazie, reclamata a publicat o părere anonimă intitulată „Sfaturi pentru ...”, în care este criticat deoarece are nume german; a fost criticat din cauza faptului că a întreprins proceduri legale pentru a primi înapoi imobilele care au fost preluate de la familie;

- este caracterizat cu tot felul de attribute discriminatorii „secui înăscut”, „cel pe jumătate secui”, „un animal de râsul lumii”, „maimuțoi”

4.1.1.1. Sunt atașate documente la dosar (filele 4- 17)

4.1.2. Prin intermediul înscrisului înregistrat sub nr. 5727/28.09.2016 petentul reiterează aspectele semnalate în cuprinsul sesizării și susține că scopul reclamatului a fost acela de a-l denigra, ca persoană publică, prin aceasta fiind restrânse drepturile politice (dreptul de a fi ales). Postările/comentariile cad responsabilitatea ziarului deoarece nu este filtrată/împiedicată publicarea lor.

4.2. Susținerile părții reclamate

4.2.1. Prin intermediul înscrisului înregistrat sub nr. 4482/25.07.2016, partea reclamată:

- solicită respingerea ambelor capete de cerere ca neîntemeiate;

- invocă excepția de necompetență materială a CNCD

- în niciunul dintre comentariile anonime postate pe pagina de internet nu se regăsesc afirmații denigratoare, nici afirmații incitatoare la ură sau violență

- petentul este persoană publică și chiar acesta s-a folosit de de mai multe ori de posibilitatea de a scrie comentarii pe acest site, care au fost publicate. A uzat și de dreptul la replică, fiind publicate în ziar;
- siteul este un loc virtual unde se dezbat probleme social-politice ale comunității, fiecare spunând părerea în limitele sale educative și cele admise de motorul de selectare a cuvintelor inadecvate;
- petentul, având funcție publică, dorește să se afirme pe plan politic și să reprezinte o alternativă mult mai radicală față de cel care în prezent reprezintă alegerea comunității locale, dorind să reducă la tăcere orice persoană, publicație sau entitate care îi este ostilă;
- face vorbire despre libertatea de exprimare, ca drept fundamental; libertatea presei și a jurnaliștilor care dezbat aspecte de interes general și la limitele criticii acceptabile
- petentul nu dovedește niciun prejudiciu sau vătămare prin petiție;
- anumite categorii de persoane, datorită funcției sau poziției pe care o dețin în societate trebuie să accepte un grad al criticii mult mai ridicat față de persoanele obișnuite, deoarece se expun în mod inevitabil și conștient unui control strict al faptelor și afirmațiilor lor;
- omul politic are dreptul la protejarea reputației și demnității sale, în cadrul vieții private și în afara acestui cadru, dar imperativele acestei protecții trebuie puse în balanță cu interesele unei discuții libere a problemelor politice, astfel că excepțiile de la libertatea de exprimare trebuie interpretate restrictiv;
- pentru a fi calificată ca fiind expresie politică, o afirmație nu trebuie neapărat să provină din partea unui politician, ci este suficient să vizeze un subiect de natură politică

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (C.N.C.D.) constată că articolele publicate în Ziarul Szekely Hirmondo sunt discriminatorii și crează o atmosferă umilitoare la adresa petentului. De asemenea, Colegiul director constată că după apariția articolelor în mass-media și în varianta on-line a ziarului au fost postate o serie de comentarii anonime prin intermediul cărora petentul a fost discriminat, ori comentarii prin care se incită opinia publică la discriminare.

5.2. În drept, examinând conținutul petiției, documentele depuse la dosar, precum și legislația în vigoare, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, va proceda conform dispozițiilor **art. 63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor**, publicată în Monitorul Oficial nr. 348 din 6 mai 2008, astfel *„(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției.”* și ale **art. 64**, din aceeași procedură mai sus menționată *„(1) Când în fața Colegiului director se pune în discuție competența acestuia, se va indica instituția sau un alt organ competent... (3) Colegiul director va trece la soluționarea petiției, cel nemulțumit putând ataca hotărârea asupra fondului la instanța de contencios administrativ, potrivit legii.”*

5.2.1. Dezbătând excepția de necompetență materială a CNCD invocată de reclamata S.C. ... SRL, Colegiul Director reține că petentul face referire la articolele publicate în Ziarul Szekely Hirmondo și la comentariile comentarii anonime prin intermediul cărora petentul a fost discriminat, ori comentarii prin care se incită opinia publică la discriminare (pe criteriile naționalitate și limbă).

5.2.2. Colegiul director respinge excepția de necompetență materială invocată de reclamata S.C. ... SRL.

5.3. Pe fond, *Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturor formelor de discriminare*, republicată (în continuare O.G. nr. 137/2000) la **art. 2 alin. (1)** prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

5.4. Conform **art. 15** din O.G. nr. 137/200, republicată „*Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.*”

5.5. Articolele publicate în ziarul reclamat (atât în varianta tipărită, cât și în varianta online) și comentariile postate ulterior, comentarii anonime prin intermediul cărora petentul a fost discriminat (pe criteriile naționalitate și limbă), ori comentarii prin care se incită opinia publică la discriminare, fapte ce fac obiectul prezentei cauze și care au caracter discriminatoriu la adresa naționalității petentului și a limbii pe care o vorbește, creează o atmosferă ostilă, degradantă, umilitoare la adresa tuturor persoanelor de naționalitate germană. Astfel sunt incidente și prevederile art. 15 al **O.G. nr. 137/2000**.

5.6. Pentru a constata existența unei fapte de discriminare directă sunt necesare îndeplinirea următoarelor elemente:

- o diferențiere
- între două persoane sau situații aflate pe poziție comparabilă
- bazată pe un criteriu
- care încalcă un drept.

5.7. Colegiul director constată că articolele publicate în mass-media și pe site-ul publicației și comentariile postate ulterior apariției acestor articole, care conțin afirmații adresate petentului pe motiv că este de naționalitate germană și pe baza limbii pe care o vorbește, constituie o diferențiere.

5.8. Criteriul de diferențiere este naționalitatea germană a petentului.

5.9. Dreptul încălcat este dreptul la demnitate, garantat de **Constituția României**.

În concluzie, sunt incidente prevederile art. 2 alin. 1 și art. 15 din **O.G. nr. 137/2000**, republicată. Astfel, afirmațiile cuprinse în articolele publicate în ziarul reclamat (atât în varianta tipărită a ziarului, cât și pe pagina de internet a publicației), cât și comentariile postate ca urmare a acestor articole creează o deosebire pe bază de naționalitate care are ca efect restrângerea exercitării, în condiții de egalitate, a dreptului la demnitate.

5.10. Directivele Uniunii Europene în domeniu (ex. **Directiva Consiliului 2000/43/CE**, prin art. 15) și jurisprudența Curții Europene de Justiție solicită statelor membre Uniunii Europene aplicarea de sancțiuni efective, proporționale și descurajante.

5.11. Libertatea de exprimare este un drept esențial într-o democrație, însă nu este un drept absolut.

5.12. Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale (cunoscut în general sub denumirea de **Convenția europeană a drepturilor omului**, în continuare **Convenția**) prevede, la art. 10 alin. 2, limitarea libertății de exprimare: „*Exercitarea acestor libertăți, ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau unor sancțiuni prevăzute de lege care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.*” Prin urmare, în conformitate cu acest tratat internațional, în Europa libertatea de exprimare nu este un drept absolut. Nu este lipsit de relevanță nici faptul că libertatea de exprimare este singurul drept cu privire la care **Convenția** subliniază: „*comportă îndatoriri și responsabilități*”.

5.13. Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) analizează, în ordine, următoarele aspecte:

- existența unei limitări a libertății de exprimare;
- legalitatea restrângerii libertății de exprimare prin
 - existența unei norme juridice care prevede restrângerea;
 - calitatea normei juridice, și anume
 - accesibilitatea;
 - precizitatea;
 - previzibilitatea normei;
- legitimitatea restrângerii, ceea ce trebuie să fie prevăzută de **Convenție** (pentru securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii, prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale, pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești);
- necesitatea restrângerii într-o societate democratică.

5.14. În mod evident, orice sancționare a limbajului discriminator, chiar și doar printr-un avertisment de natură contravențională, reprezintă o limitare a libertății de exprimare.

5.15. Privind legalitatea restrângerii, situația din România este cât se poate de clară. **Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale** promovează respectarea dreptului la demnitate; există și o protejare a dreptului la demnitate prin art. 15 al **Ordonanței de guvern nr. 137/2000 privind combaterea tuturor formelor de discriminare**, republicată, accesibilă (prin publicarea în **Monitorul Oficial al României**), cu sancțiuni evidente.

5.16. Legitimitatea sancționării este dată prin nevoia de a proteja, în principal, reputația și drepturile altora, dar se poate invoca, spre exemplu, și siguranța publică, apărarea ordinii, protecția moralei etc.

5.17. Prima cerință, cea a **existenței unei prevederi legale**, care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000. Totuși, apreciem că aceste texte de lege trebuie coroborat cu art. 2. alin. (8) din O.G. 137/2000 potrivit căruia „prevederile ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”. Apreciem că **ambele texte normative sunt previzibile și accesibile**,

deși protejează o valoare fundamentală într-o societate democratică și sunt noțiuni care au și un caracter abstract.

Ingerința să urmărească un scop legitim

5.18. Raportat la **scopul legitim urmărit** prin posibila ingerință a statului în libertatea de exprimare se urmărește protejarea demnității umane a tuturor cetățenilor din România, indiferent de naționalitatea/etnia acestora.

5.19. Protecția demnității unei persoane, constituie un scop legitim într-o societate democratică. Pentru a se produce o atingere, încălcare a demnității umane, ca drept constituțional protejat, afirmațiile ofensatoare (atât cele cuprinse în articolele publicat în mass-media, cât și cele cuprinse în comentariile postate pe site-ul publicației), obiect al prezentei petiții, ar trebui să întrunească elementele:

- un comportament manifestat în public, având caracter de propagandă sau de instigare la ură pe bază de naționalitate
- ori un comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptate împotriva unui grup de persoane legat de naționalitatea acestora – astfel cum prevede art. 15 din O.G. 137/2000, republicată.

5.20. Colegiul director constată că primele două condiții (să existe o prevedere legală și să se urmărească un scop legitim) pentru a fi acceptată o ingerință a statului sunt îndeplinite.

Necesitatea ingerinței

5.21. Rămâne de competența Colegiului director să stabilească dacă interferența în libertatea de exprimare „este necesară într-o societate democratică”.

5.22. În acest demers, Colegiul director analizează dacă există motive „relevante și suficiente” care să justifice ingerința în libertatea de exprimare din perspectiva unei „nevoi imperioase” („pressing social need”).

5.23. Identificarea unei „nevoi imperioase”, respectiv necesitatea oricărei restricții privitoare la exercițiul libertății de exprimare trebuie să fie stabilită într-o manieră convingătoare, iar **autorității naționale îi revine atributul evaluării existenței unei “nevoi imperioase” susceptibile de o anumită marjă de apreciere** (Corneliu Bârsan, Convenția Europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, Vol. I., Ed. All Beck, București, 2005, pag. 801.)

5.24. În conformitate cu principiul subsidiarității, statele membre dispun de o „margine de apreciere” în stabilirea limitării libertății de exprimare. Autoritățile statelor membre au un contact direct și permanent cu realitățile sociale și sunt primele care se pronunță asupra existenței unei „nevoi sociale presante”. Marginea de apreciere se va stabili potrivit standardelor minime ale CEDO. (vezi *Handyside v. United Kingdom* par. 48 și par. 49).

Elemente luate în considerare la stabilirea necesității ingerinței statului în libertatea de exprimare

5.25. În scopul de a determina dacă afirmațiile cuprinse în articolele publicate atât în varianta tipărită a ziarului, cât și pe pagina de internet a publicației și în cuprinsul comentariilor postate ulterior apariției acestor articole, obiect al prezentei sesizări, constituie un discurs de ură, Colegiul va examina: obiectivul urmărit de părțile reclamate, contextul în care a avut loc, rolul în societate al persoanelor, autori ai afirmațiilor.

Obiectivul urmărit de partea reclamată

5.26. Obiectivul urmărit de partea reclamată este important: a dori acest să disemineze opinii legate de faptul că petentul, persoană publică de naționalitate germană, a fost criticat din cauză că a întreprins proceduri legale pentru a primi înapoi imobilele care au fost preluate de la familia acestuia? În acest punct, Colegiul director nu analizează intenția de a discrimina a reclamatului, acest aspect nu are relevanță în stabilirea unei fapte de discriminare.

Contextul în care au fost făcute afirmațiile

5.27. Afirmațiile au fost făcute în cadrul unor articole publicate în Ziarul Szekely Hirmondo, atât în varianta tipărită, cât și pe pagina de internet a publicației („Sfaturi pentru ...”; „... Un nume cu o adevărată rezonanță maghiară.”)

5.27.1. După apariția articolelor (atât în varianta tipărită a ziarului, cât și pe pagina de internet) au fost postate comentarii care au adus atingere demnității petentului („*Partidul Popular Maghiar din Ardeal și-a ales neinspirat candidatul reprezentant. Căci care secui își va acorda votul pentru un maghiar cu numele de ...? Nu vreau să-j jignesc pe Johann fiindcă el face ceea ce i se poruncește*”; „*Predecesorii lui ...au fost cămătari, și au adunat toată averea din înșelătorie, furt, din confiscarea averii altora. Și acum el se declară de viță nobilă*”; „... , cel pe jumătate secui. Un animal de răsul lumii (...) S-a întors acasă pentru avere păduchele (...) Cu încetul e în proces și cu mama sa, chiar și pentru un nasture. Sper din tot sufletul ca în Târgu să fie destulă înțelepciune ca acest blestem al lui Dumnezeu să nu fie votat”)

5.28. Prin apărările formulate, partea reclamată a subliniat faptul că petentul nu dovedește niciun prejudiciu sau vătămare prin petiție. De asemenea, a susținut că anumite categorii de persoane, datorită funcției sau poziției pe care o dețin în societate trebuie să accepte un grad al criticii mult mai ridicat față de persoanele obișnuite, deoarece se expun în mod inevitabil și conștient unui control strict al faptelor și afirmațiilor lor. Omul politic are dreptul la protejarea reputației și demnității sale, în cadrul vieții private și în afara acestui cadru, dar imperatiivele acestei protecții trebuie puse în balanță cu interesele unei discuții libere a problemelor politice, astfel că excepțiile de la libertatea de exprimare trebuie interpretate restrictiv

Conținutul articolelor publicate în ziarul tipărit și de pe pagina de internet a publicației și al comentariilor postate ulterior apariției acestor articole

5.29. După cum am arătat anterior, în descrierea faptelor sesizate, partea reclamată a publicat o serie de articole, ulterior apariției acestor articole fiind postate numeroase comentarii pe pagina de internet a publicației, prin intermediul cărora demnitatea petentului a fost atinsă.

5.29.1. În acest sens, se arată: *Candidatul pentru funcția de primar , domnul ... remarcă în 2005 faptul că la primărie corupția este în extindere. Atunci a devenit și el corupt, corupt fiind nu numai cel care primește ci și cel care dă. Numai așa a putut să primească înapoi o parte din moștenire...* „*Partidul Popular Maghiar din Ardeal și-a ales neinspirat candidatul reprezentant. Căci care secui își va acorda votul pentru un maghiar cu numele de ...? Nu vreau să-j jignesc pe Johann fiindcă el face ceea ce i se poruncește*”; „*Predecesorii lui ...au fost cămătari, și au adunat toată averea din înșelătorie, furt, din confiscarea averii altora. Și acum el se declară de viță nobilă*”; „... , cel pe jumătate secui. Un animal de răsul lumii (...) S-a întors acasă pentru avere păduchele (...) Cu încetul e în proces și cu mama sa, chiar și pentru un nasture. Sper din tot sufletul ca în Târgu să fie destulă înțelepciune ca acest blestem al lui Dumnezeu să nu fie votat”

5.29.2. De asemenea, au mai fost folosite afirmații precum: „secui înăscut”, „cel pe jumătate secui”, „un animal de râsul lumii”, „maimuțoi”, etc.

5.30. În apărarea sa, SC ... SRL susține că în niciunul dintre comentariile anonime postate pe pagina de internet nu se regăsesc afirmații denigratoare, nici afirmații incitatoare la ură sau violență și că petentul este persoană publică și chiar acesta s-a folosit de de mai multe ori de posibilitatea de a scrie comentarii pe acest site, care au fost publicate. Petentul a uzat și de dreptul la replică, fiind publicate în ziar

Rolul în societate a persoanei, autor al articolelor/afirmațiilor ofensatoare adresate petentului, ce fac obiectul prezentei cauze

5.31. Din perspectiva analizei limitelor libertății de exprimare, rolul, poziția autorului articolelor publicate în ziarul tipărit și de pe pagina de internet a publicației, ce fac obiectul prezentei cauze supuse controlului este determinantă.

5.31.1. În societatea actuală, mass-media joacă un rol determinant în viața socială. Mijloacele media au ajuns să aibă un impact puternic asupra indivizilor și să contribuie la procesul de educare și culturalizare . Mass-media este o sursă majoră de expectații sociale, referitoare la organizarea socială a unor anumite grupuri din societatea modernă. Conținutul prezintă un set de imagini, idei și valori care determină consumatorii să adopte concepții despre subdiviziunile ordinii sociale.

5.31.2. De asemenea, postările/comentariile de pe pagina de internet a publicației cad în responsabilitatea ziarului, deoarece a fost permisă publicarea comentariilor care conțin exprimări ofensatoare/denigratoare. Postările ce aduc atingere demnității petentului nu au trecut printr-un filtru și nici nu a fost împiedicată afișarea lor.

Concluzii

5.32. Colegiul director reiterează faptul că libertatea de exprimare constituie valoarea fundamentală a unei societăți democratice și plurale. Din această perspectivă, libertatea de exprimare are un rol substanțial în rândul drepturilor fundamentale cuprinse în Constituție și constituie trunchiul comun pentru exercitarea drepturilor fundamentale din sfera comunicării.

5.32.1. În această sferă se includ: dreptul la libertatea presei, dreptul la libera exprimare a creațiilor artistice sau cele din zona literaturii, libertatea de predare a științei și libertatea creației. De asemenea, de acest trunchi comun se leagă și libertatea conștiinței, a religiei și libertatea de întrunire. Acest grup de drepturi asigură participarea avizată a cetățeanului la procesele sociale și politice. Exprimarea liberă a opiniilor și credințelor, chiar și a celor nepopulare sau atipice, reprezintă condiția fundamentală a existenței unei societăți vii și capabilă de dezvoltare.

5.33. În nenumăratele decizii asupra libertății de exprimare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că acest drept „acoperă nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență ori considerate inofensive, dar și acele care șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței, spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică.

5.34. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, într-o formulă care este preluată aproape ca o clauză de stil în toată jurisprudența sa subsecventă în materie, că “libertatea de exprimare, garantată de art.10 parag.1, constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice și una din condițiile primordiale ale progresului societății și împlinirilor personale. Subiect al paragrafului 2 al Articolului 10, Libertatea de expresie include „nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență [de către

opinia publică] ori considerate inofensive, dar și pe acelea care ofensează, șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică”.

5.35. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a fundamentat necesitatea protejării libertății de exprimare în primul rând pe valoarea pe care acesta o reprezintă ca mijloc pentru a asigura buna funcționare a unei societăți democratice. De aici decurge poziția privilegiată acordată liberei discutări a chestiunilor de interes general, și în particular libertății presei, atunci când aceasta intră în conflict cu alte valori pe care statul le poate în mod legitim apăra.

5.36. În speța de față se impune interferența statului în limitarea libertății de exprimare, prin articolele publicate în ziar (atât în forma tipărită, cât și pe pagina de internet a publicației) fiind depășită limitarea la simple afirmații legate de persoanele de naționalitate germană. Se reține și faptul că acele comentarii analizate în prezenta speță, postate ulterior apariției acestor articole, aduc atingere demnității petentului. Colegiul director este de opinie că publicația avea datoria de a filtra și a împiedica publicarea afirmațiilor prin care se aducea atingere demnității petentului.

5.37. Trebuie avute în vedere stereotipurile, atât cele pozitive, cât și cele negative, atât de către societate în general cât și de către persoane publice, rolul acestora fiind deosebit de important în formarea unei societăți care își respectă toți semenii săi, fără niciun fel de deosebire.

5.38. Libertatea de exprimare este un drept recunoscut de societate, Curtea Europeană a Drepturilor Omului statuând deseori, pe baza jurisprudenței că aceasta nu trebuie să încalce anumite limite care țin în plus de protecția reputației și drepturilor celorlalți.

5.39. Cu siguranță se pot aduce critici privind modul în care o persoană desfășoară anumite activități, însă aprecierile asupra acestor aspecte nu ar trebui să producă lezarea demnității personale.

5.40. Articolele publicate în Ziarul Szekeley Hirmondo (atât în forma tipărită a ziarului, cât și pe pagina de internet a publicației) și comentariile postate ulterior apariției acestor articole, prin intermediul cărora demnitatea petentului a fost atinsă au fost de natură a crea o atmosferă ostilă, fapta fiind cu atât mai gravă cu cât s-a produs în spațiul public.

5.41. Exercițarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități, astfel încât este de dorit să fie evitate afirmațiile care ofensează în mod gratuit fără a duce la un progres al relațiilor umane.

5.42. Toleranța și respectarea demnității umane constituie fundamentul democrației și societății pluraliste, prin urmare este necesar să se sancționeze orice formă de expresii care promovează ura bazată pe intoleranță.

5.43. Se impune astfel descurajarea încălcării dreptului la demnitate, indiferent de calitatea persoanelor care comit o astfel de faptă.

5.44. Prin urmare faptele reclamatului S.C. ... SRL, ce reprezintă obiectul petiției, nu sunt protejate de art. 10 al *Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale*.

5.45. În doctrina de specialitate privitoare la dreptul la opinie și exprimare, precum și exercitarea acestuia, se remarcă, sub acest aspect, că Pactul internațional privitor la drepturile civile și politice (publicat în Colecția de Legi și Decrete IV/1974) prin art. 19 alin. 3 stabilește că „exercițiul libertății de exprimare comportă îndatoriri speciale și responsabilități speciale și că poate fi supusă anumitor restricții care trebuie să fie expres stabilite prin lege și sunt necesare: respectul drepturilor sau reputației altora; salvagărdării siguranței naționale, ordinii publice, sănătății sau moralității publice”.

5.46. Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ratificată de România prin Legea nr. 30 din 18 mai 1994, prevede în art.10 că: *“orice persoană are dreptul la libertatea de*

exprimare” și precizează în mod expres limitele acestui drept în alineatul 2 al aceluiași articol: “exercitarea acestor libertăți, (n.n. libertatea de exprimare, de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei) ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru (...) protecția reputației sau a drepturilor altora.”

5.47. 5.12. Față de aspectele analizate mai sus, Colegiul, cu unanimitate de voturi a membrilor prezenți la ședință, constată că sunt îndeplinite condițiile faptei de discriminare directă, prevăzută de art. 2 alin.1, coroborate cu prevederile art. 15 din O.G nr.137/2000, republicată și decide:

- în temeiul art. 26 din **O.G. nr. 137/2000** Colegiul director aplică S.C. ... S.R.L., prin reprezentant, amendă contravențională în valoare de de 1.000 lei pentru faptele constatate în cadrul analizării prezentei sesizări

având în vedere următoarele:

a) discriminarea a vizat persoanele de naționalitate germană și persoanele care vorbesc limba germană;

b) discriminarea pe criteriul de naționalitate trebuie să fie considerată ca fiind o faptă extrem de gravă. Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin soluțiile pronunțate (ex. **Moldovan și alții împotriva României nr. 2** din 12.07.2005) arată că acest tip de discriminare este atât de grav, încât reprezintă tratament degradant în sensul art. 3 al **Convenției europene a drepturilor omului**;

5.48. Alin. 2 al art. 26 prevede: „*Consiliul sau, după caz, instanța de judecată poate obliga partea care a săvârșit fapta de discriminare să publice, în mass-media, un rezumat al hotărârii de constatare, respectiv al sentinței judecătorești*”.

5.49. Colegiul director obligă partea reclamată să publice rezumatul prezentei hotărâri, cu excluderea datelor cu caracter personal, într-un ziar de circulație națională

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu 7 voturi pentru și 1 vot împotriva, a membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respinge excepția de necompetență materială a CNCD, invocată de S.C. ... SRL
2. Faptele sesizate constituie discriminare, conform dispozițiilor art. 2 alin.1 și art.15 din OG nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (unanimitate de voturi)
3. Sancționarea părții reclamate S.C. ... S.R.L. cu amendă contravențională în valoare de de 1.000 lei pentru faptele constatate în cadrul analizării prezentei sesizări, în temeiul art. 26 din **O.G. nr. 137/2000** Colegiul director aplică S.C. ... S.R.L., prin reprezentant

4. Colegiul director obligă partea reclamată să publice rezumatul prezentei hotărâri, cu excluderea datelor cu caracter personal, într-un ziar de circulație națională
5. O copie a hotărârii se va transmite părților

VI. Modalitatea de plată a amenzii: Amenda se va achita la Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Brașov, dovada plății se va trimite către C.N.C.D. în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar, C.N.C.D. va lua măsurile legale necesare.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Hotărâre motivată și redactată de: A.C.F./B.P.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.